

АНОТАЦІЯ

Манюков О. Ю. Метамодернізм у пошуках нової автентичності. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 033 – Філософія (Галузь знань 03 – Гуманітарні науки). – Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна Міністерства освіти і науки України, Харків, 2023.

Дисертація присвячена питанню пошуків особистісної автентичності в контексті метамодерної культурно-філософської парадигми. В роботі встановлено особливості зародження метамодерної автентичності під впливом головних положень та ідейного наповнення політичного метамодернізму Ганзі Фрайнахта, досліджено дивідуальну природу особистості, запропоновано концепцію придбаної автентичності, висунуто маніфест, що доповнює роботу авторським поглядом на місце автентичності та метамодернізму в Україні.

За минулі тридцять років було створено низку концептуальних проєктів об'єднаних зонтичним терміном пост-постмодернізм. Автори цих проєктів описують нинішній стан певних суспільств, який виходить за межі постмодернізму. Метамодернізм як парадигма прагне вхопити дух часу та описати культурно-соціальні практики та явища, які уможливлені планетарним поширенням інтернету, соціальних мереж, зростанням технологізації людського буття та змінюють образ людини.

В сучасному світі сформувалася та міцно закріпилася така соціальна ситуація в якій людям стало складніше не вдавати із себе того, ким в дійсності вони не є й, водночас, стало важче проживати власне життя у його неповторності. Запитання «як жити?», «(я)ким бути та ставати?» є онтогносеологічно невичерпними з академічного погляду та є важливими для реалізації глибинних потреб індивіда у осмисленні вимірів власного Я. Тому реконцептуалізація уявлень щодо особистісної автентичності є важливим кроком і з погляду теорії, і з погляду практики, оскільки це не лише збагачує

науку, а й допомагає людям ліпше збагнути спрямування самоідентифікації, самовизначення, знаходження свого місця на планеті.

На нашу думку, пошук автентичності є лейтмотивом метамодернізму, зокрема політичного метамодернізму Ганзі Фрайнахта (псевдонім групи дослідників, головними з яких є шведський політичний філософ, історик та соціолог Деніел Гьорц та теоретик мистецтва Еміль Ейнер Фрііс), який є її фундатором. Суспільство потребує оновлення, пов'язаного з необхідністю витримувати поляризованість світу, коливання суспільних настроїв та свідомо формувати власну індивідуальність та автентичність під впливом соціальних, екологічних, економічних та військово-політичних викликів в Україні та світі. На підставі цього виникає необхідність дослідити вплив метамодерністського самовідчуття та світосприйняття на формування нової автентичності.

Метою дисертаційної роботи є вивчення особистісної автентичності в контексті метамодерну, як культурно-філософської та соціально-політичної парадигми. **Об'єктом дослідження** є метамодернізм як соціально-філософська парадигма, а **предметом** – перспективи тлумачення пошуків особистісної автентичності, що виникають в метамодерній парадигмі. Авторську **теоретико-методологічну позицію** сформовано на основі філософії політичного метамодернізму Ганзі Фрайнахта, на аналізі автентичності людини як соціального конструкту Пітера Бергера та Томаса Лукмана, аналізі культури автентичності та сучасного ідеалу автентичності Чарльза Тейлора. Концептуальну основу становлять поняття *автентичності* (Чарльз Тейлор), *політичного метамодернізму* (Ганзі Фрайнахт), *епохи доступу* (Джеремі Ріфкін), *структури почуття* (Реймонд Вільямс), *емоційного режиму* (Вільям Редді).

Для досягнення мети у дисертаційній роботі було встановлено такі **завдання** (завдання 1-2 – виконані у першому розділі; завдання 3-4 – у другому; 5-6 – у третьому; 7-8 – в четвертому розділі):

1. Проаналізувати розвиток метамодерної культурно-філософської парадигми на основі рецепції метамодерних ідей у вітчизняній науковій думці;

2. Порівняти шестивимірну модель нерівності у політичному метамодернізмі та концепцію епохи доступу Джеремі Ріфкіна;
3. Вивчити міждисциплінарні сторони поняття особистісної автентичності й аспекти її формування як соціального конструкту;
4. Визначити місце ідеалу автентичності в рекламі;
5. Проаналізувати особливості формування автентичності у соціально-філософській парадигмі метамодерну з огляду на кореляційні зв'язки між ідеалом особистісної автентичності та положеннями політичного метамодернізму Ганзі Фрайнахта;
6. Дослідити дивідуальну природу особистості в постмодерній та метамодерній традиції;
7. Розглянути політичний метамодернізм та автентичність на тлі сучасних викликів перед українським суспільством;
8. Скласти маніфест у двох частинах – «Автентичність метамодерну» та «Метамодерна автентичність» – в контексті стану українського суспільства та перспектив реалізації ідей політичного метамодернізму в Україні.

Концепція автентичності розглядається в дисертації як соціальний конструкт, тобто результат інтерсуб'єктивної, трансперсональної взаємодії між людьми, які починають контактувати одне з одним інакше, порівняно з періодами панування традиційного, модерного та постмодерного культурних кодів. Остаточний перехід до метамодерну здається малоімовірним, однак зростання його популярності та розвитку дає змогу говорити про успішне самоствердження метамодернізму як культурної фази, стадії розвитку ускладнених сучасних суспільств та філософської течії. Наступним кроком буде переростання метамодерну у більш глобальну культурно-філософську парадигму, поширення якої вплине на ідеал автентичності в культурі, самоідентифікації та світовідчутті людей, наших поглядах одне на одного та розумінні самих себе. Метамодернізм розширює наші погляди на духовність, суспільство, естетику, науку, релігію й сприяє формуванню гідного трибу

життя у ХХІ столітті, зумовленого, з одного боку, труднощами, а з другого боку, нечуваним прогресом цього століття.

Наукова новизна отриманих результатів визначається вибором нового предмету дослідження і розкривається у таких твердженнях:

1. Відстежено розвиток метамодерної парадигми та встановлено сфери вивчення метамодерних тенденцій на основі рецепції метамодерних ідей у працях вітчизняних дослідників. Описано еволюцію поняття метамодернізм у вітчизняній науковій думці, яка сприяла розширенню його культурної, філософської, політичної та соціальної сутності як феномену ХХІ століття, що приходить на зміну постмодерну;

2. Уперше проаналізовано особистісну автентичність в межах метамодерної культурно-філософської парадигми, зокрема у політичному метамодернізмі Ганзі Фрайнахта, який представляє скандинавську школу метамодернізму;

3. Проведено порівняння шестивимірної моделі нерівності у політичному метамодернізмі Ганзі Фрайнахта та концепцію епохи доступу Джеремі Ріфкіна; запропоновано іменувати метамодерну аристократію (поняття Г. Фрайнахта) «мета-четвіркою», до якої належать культурно всеїдні гакери, гіпстери, хіпі та герменевтики;

4. Вперше введено до наукового обігу концепцію «придбана автентичність» на основі дослідження місця ідеалу автентичності в рекламі та особливостей його експлуатації для продажу різноманітних товарів та послуг – від одягу та взуття до парфумів та побутової техніки;

5. Вперше досліджено монографічні праці Ганзі Фрайнахта на предмет формування нових рис особистісної автентичності в контексті політичного метамодернізму;

6. Проаналізовано теорію дивідуації в політичному метамодернізмі на основі розбору поняття «дивід», який розглядається крізь призму трансперсональної психології у частковій відповідності до постулатів цього напрямку, а також запропоновано визначення поняття «дивідуалізація»;

7. Визначено перспективи адаптації політичного метамодернізму та зародження метамодерної автентичності на тлі викликів перед українським суспільством;

8. Висунуто маніфест у двох частинах, що відображує метамодерне світовідчуття в контексті українських реалій, а також вказує на особливості положення ідеалу особистісної автентичності в українському суспільстві.

Теоретична та практична значущість отриманих результатів визначається сукупністю винесених на захист положень, які є значущими для аналізу автентичності на концептуальному роздоріжжі у європейській думці в ситуації після постмодерну на початку XXI століття. Зокрема в роботі розглядається перехід від постмодерну до метамодерну, що позначається на ідеалі автентичності, уявленнях людей про самих себе та їхній ідентичності.

Результати дослідження можуть бути використанні для поглибленого вивчення метамодерн(ізм)у; розвитку концепцій автентичність та метамодернізм; втілення та адаптації метамодерних ідей в українському суспільстві, що дасть змогу вдосконалити функціонування соціальних та політичних інститутів. Отримані результати вказують на зародження метамодерних рис автентичності, що на практиці сприяє глибшому розумінню кризового становища людини на тлі цивілізаційних загроз сьогодення. Описані в роботі особливості пошуків себе на чуттєво-емоційному та інтелектуально-духовному рівнях у контексті метамодерної парадигми та політичного метамодернізму є підґрунтям для успішної самоідентифікації, пізнання себе та пошуків автентичності у транзитивному світі.

Ключові слова: автентичність, дивід, ідентичність, культурна реальність, метамодерн, метамодернізм, особистість, політичний режим, постмодерн, постмодернізм, пост-постмодернізм, розвиток, соціальний конструкт, справжність

ABSTRACT

Maniukov O. Yu. Metamodernism in Search of New Authenticity. Qualification scholarly paper: a manuscript.

Thesis submitted for obtaining the Doctor of Philosophy degree in Human Sciences, Speciality 033 – Philosophy. – V. N. Karazin Kharkiv National University, Ministry of Education and Science of Ukraine, Kharkiv, 2023.

The dissertation is devoted to the search for individuals' authenticity in the context of the metamodern cultural and philosophical paradigm. Current research establishes the features of the birth of metamodern authenticity under the influence of the fundamental ideas of the political metamodernism created by Hanzi Freinacht, investigates the up-to-date human individual nature, proposes the concept of purchased authenticity, puts forward a manifesto that complements the work with the author's view of the place of authenticity and metamodernism in Ukraine.

Over the past thirty years, a number of conceptual projects united by the umbrella term post-postmodernism have been created. The authors of these projects describe the current state of certain societies, which goes beyond postmodernism. Metamodernism as a paradigm captures the spirit of the times and describes cultural and social practices and phenomena that are caused by the spread of the Internet and social networks over the planet, the increase of the role of technology in human life, and the change of a person's image.

In the modern world, such a social situation has been formed and firmly established, in which it has become too difficult for people not to pretend to be who they are not, and simultaneously, it has become more difficult to live their own unique lives. The question such as "how to live?", "who to become?" are ontologically and epistemologically inexhaustible for academic research and salient for people's understanding of their deep needs and the inner dimensions of one's self. Therefore, the reconceptualization of the personal authenticity concept is an important step both for theory and practice, because it not only enriches the realm

of science, but also helps people to conceive the direction of self-identification, self-determination, and finding their place on the planet.

In our view, the search for authenticity is the leitmotif of metamodernism, in particular the political metamodernism of Hanzi Freinacht (a pseudonym for a group of researchers, first of all, a Swedish political philosopher, historian, and sociologist Daniel Görtz and theory artist Emil Ejner Friis). Society needs renewal to withstand the world polarization, the fluctuations of public sentiments, and deliberately form one's own individuality and authenticity under the influence of social, ecological, economic, military, and political challenges in Ukraine and all over the world. For these reasons, it becomes necessary to investigate the impact of metamodernist self-awareness and world perception on the formation of a new authenticity.

The purpose of the PhD thesis is to study personal authenticity in the context of metamodernity, as a cultural-philosophical and socio-political paradigm. **The object** of the research is metamodernism as a socio-philosophical paradigm, and **the subject matter** of the research is the perspectives of interpretation of the search for personal authenticity arising in the metamodern paradigm. **The author's theoretical and methodological position** is formed on the basis of the philosophy of political metamodernism of Hanzi Freinacht, on the analysis of human authenticity as a social construct by Peter Berger and Thomas Lukman, on the analysis of the culture of authenticity and the modern ideal of authenticity by Charles Taylor. The conceptual basis is represented by the concepts of *authenticity* (Charles Taylor), *political metamodernism* (Hanzi Freinacht), *age of access* (Jeremy Rifkin), *structure of feeling* (Raymond Williams), and *emotional regime* (William Reddy).

To achieve the purpose of the current research the following tasks were set (tasks 1 and 2 – completed in the first chapter; tasks 3 and 4 – in the second chapter; 5 and 6 – in the third chapter; 7 and 8 – in the fourth chapter):

1. To analyze the development of the metamodern cultural and philosophical paradigm based on the reception of metamodern ideas in Ukrainian scientific thought;

2. Compare the six-dimensional model of inequality in political metamodernism and Jeremy Rifkin's concept of the age of access;
3. To study the interdisciplinary nature of the concept of personal authenticity and aspects of its formation as a social construct;
4. Determine the place of the ideal of authenticity in advertising;
5. To analyze the peculiarities of the formation of authenticity in the socio-philosophical paradigm of metamodernism in correlations between the ideal of personal authenticity and the basics of political metamodernism of Hanzi Freinacht;
6. To investigate the dividual nature of the person through the postmodern and metamodern prism;
7. Consider political metamodernism and authenticity against the background of modern challenges facing Ukrainian society;
8. To propose a manifesto in two parts: "The Authenticity of Metamodernism" and "Metamodern Authenticity" in the context of the current state of affairs in Ukrainian society and in consideration of the prospects for implementing the ideas of political metamodernism in Ukraine.

In the current thesis, the concept of authenticity is considered a social construct, as a result of intersubjective, transpersonal interaction between people who begin to contact each other differently, compared to the periods of dominance of traditional, modern, and postmodern cultural codes. The ultimate transition to metamodernism seems unlikely, but the growth of its popularity and development proves the success of metamodernism as a cultural phase, a stage of development of complicated modern societies, and a philosophical trend. The next step will be the growth of metamodernism into a more global cultural and philosophical paradigm, the spread of which will affect the ideal of authenticity in culture, self-identification, and worldview of people, our views of each other, and our understanding of ourselves. Metamodernism expands our views on spirituality, society, aesthetics, science, and religion and contributes to the formation of a decent way of life in the XXI century caused, on the one hand, by difficulties, and on the other hand, by the unprecedented progress of the century.

The **scientific novelty** of the obtained results is determined by the choice of a new subject of study and is specified in the following statements:

1. The development of the metamodern paradigm was monitored and the areas of study of metamodern trends were established based on the reception of metamodern ideas in the works of domestic researchers. The evolution of the concept of metamodernism in domestic scientific thought was described, which contributed to the expansion of its cultural, philosophical, political, and social essence, as a phenomenon of the XXI century, replacing postmodernism;

2. For the first time, personal authenticity was analyzed within the metamodern cultural and philosophical paradigm, in particular in the political metamodernism of Hanzi Freinacht, who represents the Nordic school of metamodernism;

3. A comparison of the six-dimensional model of inequality in the political metamodernism of Hanzi Freinacht and the concept of the age of access by Jeremy Rifkin was made; it is proposed to call the metamodern aristocracy (the notion of H. Freinacht) the “meta-four”, which includes culturally omnivorous hackers, hipsters, hippies, and hermeneutists;

4. For the first time, the concept of “purchased authenticity” was introduced into scientific circulation based on the study of the place of the ideal of authenticity in advertising and the peculiarities of its exploitation for the purpose of selling various goods and services – from clothes and shoes to perfumes and household appliances;

5. For the first time, the monographic works of Hanzi Freinacht were investigated to clarify the formation of the new features of personal authenticity in the context of political metamodernism;

6. The theory of dividuation in political metamodernism was analyzed based on the analysis of the concept of “divide”, which is considered through the prism of transpersonal psychology in partial accordance with the postulates of this direction, and the definition of the concept of “individualization” is also proposed;

7. The prospects for the adaptation of political metamodernism and the emergence of metamodern authenticity against the background of the challenges facing Ukrainian society were determined;

8. The two-part manifesto was put forward, which reflected the metamodern worldview in the context of Ukrainian realities, and also indicated the peculiarities of the ideal of personal authenticity in Ukrainian society.

The theoretical and practical significance of the obtained results is determined by the set of provisions defended, which are significant for the analysis of authenticity at a conceptual crossroads in European thought regarding the post-postmodern situation at the beginning of the 21st century. In particular, the work examines the transition from postmodernity to metamodernity, which affects the ideal of authenticity, people's identity, and ideas about themselves.

The results of the research can be used for an in-depth study of metamodernism, the development of the concepts of authenticity and metamodernism, implementation and adaptation of metamodern ideas in Ukrainian society, which will improve the functioning of social and political institutions. The obtained results indicate the emergence of metamodern features of authenticity, which in practice contributes to a deeper understanding of the crisis situation of a person against the background of the current civilizational threats. The features of the search for oneself at the sensory-emotional and intellectual-spiritual levels described in the work in the context of the metamodern paradigm and political metamodernism represent a foundation for successful one's self-identification, self-knowledge, and search for authenticity in the transitive world.

Keywords: authenticity, cultural reality, development, individual, human, identity, metamodernity, metamodernism, personality, political regime, postmodernity, postmodernism, post-postmodernism, social construct